

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 173.

V Ljubljani, v sredo 31. julija 1895.

Letnik XXIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. avgustom pričinja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta . 3 gld.
Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto . 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.
Pol leta . 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnništvo „Slovenca“.

Zbor Leonove družbe.

Gradec, 30. julija.

V dvorani hotela „Trst“ se je zbralo večeraj zvečer lepo število dičnih gostov iz raznih krajev avstrijske domovine, kjer jih je pozdravil v imenu graškega pripravljalnega odbora prof. dr. Gutjahr kot brate po veri in ljubezni, soglasno delujoče za lepo in blago, želeč, naj bi zborovanje Leonove družbe v Gradcu obrodilo obilo sadov za vednost, resnico in prijateljstvo. — Nato je vojaški škof dr. Belopotocky povdarjal v krasnem govoru namene Leonove družbe, ki so posvečeni samo vedi in umetnosti na krščanski podlagi; omenjal je, da Leonova družba nima s politiko ničesar opraviti. Kot zastopniki iz raznih krajev so donesli pozdrave sekovski opat Ildefonz, vseučilišni profesor dr. Gitlbauer z Dunaja, deželni glavar tirolski grof Brandis in drugi.

Nato so se drugi dan vršile seje raznih odsekov.

Modroslovnno-bogoslovnemu odseku je predsedoval dr. Belopotocky. Prvi je govoril dr. Schäfer o okrožnici Leona XIII. o studiju sv. pisma ter razpravljajoč posamezne dele krasne okrožnice pojasnjuje, kako treba braniti sv. pismo nasproti ugovorom s stališča jezikoslovja, naravoslovja in zgodovine. Konečno naznani, da bode Leonova družba v kratkem izdala komentar za vse svetopisemske knjige stare zaveze, ki se bo v vsem naslanjal na načela Leonove okrožnice. — Vseučilišni profesor dr. Neuman z Dunaja je govoril o dveh odlomkih samaritskega rokopisa o pentatohu. Konečno se vsprejme predlog, da zbor priporoča kmalu izdati komentar za knjige stare zaveze in da se prične izdajati list za biblijske studije.

Pravoslovni odsek je otvoril baron Helfert. Zelo zanimivo je na to razpravljaval vseučilišni profesor dr. Teweš o predmetu patria potestas. Govoril je, kako so umevali očetovo oblast Grki in Rimljani, kakor Germani, Slovani in drugi narodi.

Isti dan se je vršil občni zbor cecilijanskega društva za sekovsko škofijo. Ob 8. uri zjutraj opravil je knezoškof graški Leopold slovesno pontifikalno mašo, katere so se mej drugimi vdeležili tudi knezoškof ljubljanski dr. Missia, vojaški škof Belopotocky. Pevski zbor se je sijajno obnesel, zlasti je lepo proizvajal Palestrinovo „Missa Papae Marcelli.“ Vodja pevskega zbora I. Wibl je vsestranski vstrel nadam, ki so se stavile nanj.

Vdeležba na občnem zboru Leonove družbe je zelo mnogoštevilna; nadejati se je, da se vsopred izvrši tako častno kakor se je pričel.

Črne bukve kmečkega stanu.

9. Zvezne države v severni Ameriki.

(Dalje.)

b) Druge ugodnosti ameriških farmovcev.

Poljedelstvo potrebuje prostora. In tega ima severna Amerika v izobilju. Boljša zemljišča so

seveda že oddana; ob Misisipiju, kjer je zemlja najrodovitnejša, je že skoraj vse obdelano. Far west — daljni zapad je pa še prost. Ob gorenjem Misouriju in mej vsoprednim gorovjem Serras in Rocky Mountains je pa še zemlje dovolj. Lahko jo je dobiti, vendar se jih le malo seli v te kraje. Zapadnim pokrajinam manjka namreč vode in gozdov. Komaj jedna stotina se da brez umetnih sredstev, vodovodov itd. obdelati. Zemlja je sicer zelo rodovitna, in če se nekoliko namoči, požene najbujnejši rast iz nje. A kaj, ko premine po letu več mesecev brez vsake kapljice dežja; ob tacih časih usahnejo vse vode in vsa pokrajina se izpremeni v puščavo.

Samo v pozimskem času imajo poljedelci od teh krajev nekoliko vžitka, ko pasejo po njih; sicer pa še čaka ves far west umetnega zboljšanja. In ko se to izvrši, se bodo odprli poljedelstvu zopet obširni prostori. A farmovci tudi sicer ne obdelujejo vsega zemljišča. Prosto zemljo moramo, primerjajoč ameriškega kmeta z evropskim, šteti na vsak način mej prednosti ameriškega poljedelstva.

a) Prva imenovana prednost, namreč obsežen prostor za poljedelstvo, se najbolj razvidi iz zadnjega merjenja leta 1890. Številke, ki jih povzemamo uradni štetvi, jasno kažejo, da se dajo ameriške farme primerjati samo angleškim velikim posestvom.

Evo podatkov, koliko povprečno meri po jedna ameriška farma, koliko ima obdelane in koliko neobdelane zemlje.

Severno-atlantska pokrajina ima 64·29 akrov obdelane zemlje, 30·98 akrov neobdelane ali zapuščene zemlje, povprečni obseg jedne farme 95·27 akrov.

Južno-atlantska pokrajina ima 55·59 akrov obdelane zemlje, 78·01 akrov neobdelane ali zapuščene zemlje, povprečni obseg jedne farme 133·60 akrov. Severno-centralna pokrajina ima 95·79 akrov

LISTEK.

Izvanreden nos.

Znani ogrski poslanik Pulsky je bil vsakdanji gost pri imenitnejših dunajskih krogih. Že kot mladeniča so ga zavidali zastran izvanrednega — nosu, kakoršnega je imel svoje dni samo Cezar, ali k večjemu tudi Ovid. Pravili so, da so ga celo pod krinko lahko spoznali.

Zato je Pulsky za precejšno svoto stavil, da ga ne bodo spoznali. Pogodili so se.

Nekega dne se dogovori družba, s katero je stavil Pulsky, da napravi izlet v Baden. Mej njimi je bil tudi Samuel Jozika in tedanji kancelarjev namestnik grof Apponyi.

Tisti večer pred odhodom pa naznani Pulsky Apponyiju, da se vsled nenadne nezgode ne more izleta vdeležiti.

Jedno uro pred odhodom vlaka, s katerimi bi se imeli izletniki odpeljati, se odpelje Pulsky na kolodvor, preoblečen v poljskega boljarja (plemenitnika), z lepo veliko brado, dolgimi brkami in gostimi obrvi. Nikdo bi ga ne mogel spoznati.

Pred kolodvorom se spreha gori in doli ter pričakuje svojih prijateljev. Mej tem pa hodi za njim neki policaj, kakor senca njegova. Naposled ga potrka na ramo in reče:

„Prosim, če blagovolite iti v pisarno policijskega komisarja.“

Pulsky uboga.

Komisar ga pogleda ostro v oči.

„Gospod, Vi imate ponarejene lase.“

„Pogodili ste jo,“ odgovori Pulsky in vzame lase z glave. „Nadel sem si jih le za šalo, ker sem z več gospodi stavil, da me ne spoznajo.“

„Kaj tacega mi zna vsakdo reči! Ravno kar so mi iz Prage sporočili, da je ušel neki blagajnik z blagajnico vred. Čelo je — kakor so mi ga opisali — ravno tako kakor Vaše.“

„To je potem še čast za tatu,“ odvrne Pulsky smehljaje.

„Glejte,“ pravi komisar dalje in vzame skrivno pismo iz žepa, „kakor vidim, imate tudi brado ponarejeno.“

„Tudi,“ odgovori Pulsky in odloži brado.

„Tudi brada je čisto njegova,“ zašepeta komisar.

„Na vse zadnje so še brke ponarejene?“

„Tudi to ste uganili,“ pravi Pulsky in si sname lepe, po ogrski nasukane brke.

„Tudi Vaše ustnice se povsem vjemajo s popisom onega tatu.“

Do sedaj je šlo komisarju vse gladko. Toda, ko pride nos na vrsto, vzmaje komisar z glavo, kajti nos opisanega ubeznika se ni nič kaj vjemal z lepim nosom Pulskyjevim.

„Tudi Vaš nos je napačen,“ pravi naposled komisar, „doli z njim!“

„Tega mi bodete pa vender pustili! Ta je že od nekdanj tukaj!“

Le težko se je dal komisar prepričati, da ni nos ponarejen, temveč da je pravi, če prav majhen del glave, kateri se mora vsekako v poštev jemati. Komisarja je to precej potrlo. Vender je bila oseba dokaj sumljiva še zdaj, in komisarju je bilo treba največje previdnosti. Kaj, če bi bil ta čudni mož vsejedno ubeznik, — in on bi ga spustil! Tu se je šlo za čast komisarjevo. — A še bolj sitno bi bilo, če bi bil to res kak imeniten človek in morda celo — kakor je pravil — prijatelj grofa Apponyija.

Komisar je bil res v veliki stiski. Naposled si vender nekaj spomni in z veselim obrazom reče Pulskyju:

obdelane zemlje, 37-57 akrov neobdelane ali zapuščene zemlje, povprečni obseg jedne farme 133-36 akrov.

Južno - centralna pokrajina ima 60-99 akrov obdelane zemlje, 82-96 akrov neobdelane ali zapuščene zemlje, povprečni obseg jedne farme 143-95 akrov.

Zapadna pokrajina ima 157-81 akrov obdelane zemlje, 166-32 akrov neobdelane ali zapuščene zemlje, povprečni obseg jedne farme 324-13 akrov.

Zvezne države povprek 78-35 akrov obdelane zemlje, 58-18 akrov neobdelane ali zapuščene zemlje, povprečni obseg jedne farme 136-53 akrov.

Farmovci imajo torej po toliko zemljišča, da ga lahko samo eden del obdelujejo; drugi ostali del jim ostaje kot nekak rezervni zaklad, ki ga po potrebi rabijo.

b) Carinske razmere so farmovcem zelo ugodne. Uvažati poljedelske pridelke v zvezne države je skoraj nemogoče; izvažanje se pa na vse načine podpira. Od 30. junija 1893 do 30. junija 1894 se je vsled teh kmetijstvu prijaznih carinskih razmer izvozilo za 128,678.801 dolarjev pšenice; uvozilo pa samo za 771.123 dolarjev. Ta poslednja svota se je izdala za tuje žito samo v državah, ki mejé s Kanado; sicer je pa neznatna v primeri z izvozno, da je ni vredno vpoštevati.

c) Obdelovanje s stroji je v Ameriki tako razvito, da ne moremo imeti niti pojma. Večji poljedelci imajo svoje stroje, manjši si jih pa izposojajo. Vsi farmovci jednega townshippa (okraja) najemó za določen čas stroje, ki se potem po vrsti rabijo na posamnih posestvih.

Poljedelskega ljudstva je v zveznih državah 7-7 milijonov; na Francoskem, Avstro-Ogerskem, Pruskem, Virtemberskem, Badenskem in Bavarskem pa 44-2 milijonov. Amerika žanje žito vsako leto na 30 mil. ha zemlje; imenovane evropske države pa na 37 milijonov hektarov; torej požanje posamni poljedelski delavec po štiri- do petkrat več.) To bi ne bilo mogoče brez stroja.

Dr. R. Meyer je primerjal evropsko in ameriško delo. Iz njegovih podatkov podajemo te-le:

V Ameriki se rabi pri žetvi stroj, ki žanje žito, je sam veže v snope (s posebno nitjo) in polaga po štiri snope na stran. Stroj vozijo trije konji; vodi ga jeden sam izveden delavec, ki mirno sedi na svojem mehkem sedežu in pazi, da je vse v redu. Poleg tega je treba še dveh navadnih delavcev, ki postavljata snope v kupe, da se posušé. V 10 urah se tako obdela 15 akrov zemlje ali 6 hektarov.

Na Češkem se potrebuje na velikem dobrem posestvu za košnjo: 4 moški kosci, 4 ženske, ki žito zravnajo v snope, 6 žensk, ki vežejo snope, in 1 mož, ki snope postavlja v kupe. V 10 urah pokosé na ta način po 2 ha. Plače imajo možaki po 60 kr., ženske pa po 45 kr.; jeden hektar stane torej dnine 3 gld. 75 kr.

*) Dr. R. Meyer: Der Capitalismus, Str. 466.

*) Primeri njegove spise: Verschiedenheit der landwirtschaftlichen Produktionskosten in zwei Welttheilen. Neue Zeit 1894/95, št. 40, str. 438 nasl. Der Capitalismus, str. 279-80.

„Veste kaj! Počakajmo visokih Vaših prijateljev, in če Vas bodo ti spoznali, — Vas rad izpustim.“

„Pri vsem tem pa jaz le stavo zgubim.“

„Tudi temu se lahko opomore. Opravite se zopet, kakor ste bili!“

In tako se je tudi zgodilo. Pulsy se zopet opravi v masko, celo policijski brivec je prišel, da mu je uravnal brado in brke. Ko je vlak prišel, je šel komisar s preoblečenim Pulsyjem ven, ter uljudno vprašal grofa Apponyja, kateri je že prišel s svojimi prijatelji, če pozna poleg sebe stoječega gospoda?

„Ne,“ je odgovoril grof.

Tudi vse druge je vprašal, kar po vrsti, če poznajo tujega gospoda, a vsak je z „ne“ odgovoril. Ze je segel komisar, da bi prijel „tatu“ za vrat, da bi mu ne ušel, kar ta veselo zakliče:

„Po tem takem sem jaz stavo dobil!“

Komaj so začuli Pulsyjevi prijatelji njegov glas, so jednoglasno vskliknili: „Pulsy!“

Kako se je komisar oddahnil! Od veselja vzame iz žepa tobačnico in jo ponudi Pulsyju.

„Hvala, nisem navajen,“ pravi Pulsy smehljaje. „Škoda za tako — lep nos!“

Amerikanski delavec, ki vodi stroj, stane nekako po 1-50 dolarjev, če se vračuni tudi hrana; navadni delavec pa 1 dolar na dan. Za konja računajmo 60 cent. (trije torej 1-80 dolarjev), za stroj 1 dolar. Vsega skupaj stane torej požetih 6 hektarov — 6-30 dolarjev. Troški za nit, ki pri nas odpadajo, so neznatni. Jasno se torej vidi, da je poljedelsko delo v Ameriki ceneje in hitreje, nego pri nas. Vrh tega se pa stroj lahko tudi dlje rabi, nego 10 ur na dan; pri delavcih se ne da mnogo prisiliti. Farmovec, ki dela s strojem, se tako lahko ogne škodi, ki mu jo žuga lepo vreme.

Dne 14. oktobra 1892 je pisal neki farmovec, Mullin z imenom, nekemu vinipeškemu listu, da je prešnje leto pri deseturnem delu 200 akrov pokosil v 110 urah, torej na dan po 7 hektarov.

Zakaj pa pri nas po velikih posestvih ne delajo s takimi stroji? Zato, ker oslabei delavci ne morejo streči takim strojem; boljši poljedelski delavci se izseljujejo, hrano imajo slabšo, nego prejé, ko so imeli še krave in drugo živino. Nemški delavec dela z nogami, rokami in očmi, teka za oralom, hodi, ko kosi. Amerikanec dela skoraj samo z očmi in ušesi. Na strojih sedi, gleda na konji in jih vodi na vajetih. Kako dela stroj, ne vidi, ker se to delo izvršuje na strani ali za njim; on le sliši, če enakomerno dela ali ne. Pri tem delu ne rabi skoraj nič moči, pač pa mnogo razboritosti in pazljivosti. Teh lastnostij pa nima propali pruski kmečki proletarijec in to je glavni vzrok, zakaj propadajo plemiške graščine.

Kmete so uničili; hišarjem in kajzarjem so vzeli zemljo; dasi imajo primeroma petkrat več delavcev nego Amerika, vendar ne morejo tega izvršiti, kar Amerikanci. Napačno je, da tare pruske grajščake pomanjkanje delavcev; tare jih le nesposobnost za delo s stroji, ki jo je povzročila revščina.*)

Nemškega in ameriškega poljedelca primerja Semler**) tako-le:

»Nemec se pač mnogo bolj trudi nego severni Amerikanec; toda ta mnogo več izvrši v tistem času, ker se vedno vprašuje: kako si morem prihraniti časa, moči in dela? in ker željno vporablja vsak pripomoček, ki ga zbliža temu namenu. Svojega orodja z njegovimi prednostmi in napakami ne ljubi, ker je nanje navajen od mladosti; marveč vedno misli, kako bi je mogel čim najbolj izpopolniti. Vsako izpopolnenje uvede takoj, ne samo razboriti in premožni jarmovec, marveč vsak.

Celo izobraženi nemški poljedelec se ne more z ameriškim tovarišem, če ga prav prekaša v strokovnem znanju, meriti v obratnosti in v varčevanju s časom in se ne kaže, da bi tako rad delal poskuse. Gledé na število in na posestvo pa prevagujejo na Nemškem kmetje, tisti dobri, zadovoljni, trdega dela vajeni, toda ultra-konservativni, duševno težko premakljivi kmetje; ti pa padejo globoko, če se primerjajo s farmovci, ki so jim v posestvu in v socialnem stališču jednaki; na Nemškem se rabijo novi stroji in nova orodja samo na večjih posestvih, ki jih vodijo izobraženi možje; v Ameriki pa po vseh večjih in manjših farmah.«

Drugih trditev v teh besedah nočemo sedaj razmišljati, saj jih navajamo samo kot dokaz, da farmovci rabijo stroje.

Stroji se pa ne rabijo samo pri žetvi, marveč tudi pri oranju, mlatvi in sploh povsod, kjer je mogoče. Imenovani Mullin piše, da je z 8¼ urnim dnevnim delom preoral 8¼ akr. (= 3, 5 ha); rabil je pri tem plug z več orali, ki mu je oral 28 angl. palcev na široko. Plug so mu vlačili štirje trdni konji. To je tudi za Ameriko izredno. Navadno preorje jeden orač, ki sedi na dvooralnem vulky-plugu s 3 konji, po 2 ha na dan pri manj nego 10 urnem delu na ne presuhi in nekameniti zemlji, ki je bila že večkrat preorana. Stroški znašajo za jednega konja po 60 cent., za jednega orača 1 dol. do 1¼ dol., za plug in drugo orodje ¼ dol. En ha bi torej stal po našem denarju nekako 4 gld. — Na Češkem in Moravskem stane oranje jednega ha 10 do 10½ gld. In ameriški delavec je pri vsem tem še petkrat dražje plačan, nego naš.

V zveznih državah mlatijo takoj na polju. Iz mlatilnega stroja pada žito v tri vreče. Zadnja ima plevelno seme in prav slabo, druga pa lahko

*) Meyer: Das Capital str. 466. 467.

**) Jannet, o. e. str. 331.

zrnje. V tretji je samo lepo, očiščeno žito. Prvi dve vrsti se pokrmita na farmi. Čisto žito se takoj naloži na vozove in se pelje k elevatorju na bližnjo železniško postajo in se tam hrani na farmovčev ali pa kupčev račun, dokler se ne nasuje v železnične vozove in ne spravi do pristanišča.

Posebne žitnice ima farmovec samo za zrnje za setev, hrano in klajo, večinoma pod hišno ali hlevno streho; skednjev ne pozna. Ves kapital, ki se v Evropi vporablja za te shrambe, odpada v Ameriki od stroškov. In ta svota znaša milijone gld.

Kmetje so ločeni drug od drugoga; skupnih žitnic ne poznajo več; vsak mora skrbeti zase, ker je sloboda tako zahtevala.

Pri setvi, koder se seje na široko, se rabi v Ameriki kalifornijski stroj, ki meče zrnje po 50 do 60 črevljev na široko. Dva konja in jeden delavec opravijo tam trikrat do štirikrat več, nego v Evropi.

Dr. R. Meyer*) pristavlja temu: »Seveda ne more evropski kmet tako delati, kot ameriški. Ni dovolj izobražen, preslab je in ima preslabo hrano. Premalo zemlje ima (izvemši malo večjih kmetov), da bi mogel rabiti take stroje; zato se zahteva tako posestvo, ki je ima normalna ameriška farma, t. j. 160 akrov ali 64 ha. Konečno tudi nima denarja, da bi si kupil take stroje.«

(Dalje sledi.)

*) Verschiedenheit der landwirtsch. Produktionskosten O. e. str. 441.

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. julija.

Grof Franc Coronini je odlikovan z redom železne krone prve vrste ob priliki, ko je odložil državnozbornski mandat. Včerajšna „Wiener Ztg.“ objavlja namreč cesarjev odlok, ki se glasi: Deželnemu glavarju poknežene grofije Goriške in Gradiške, tajnemu svetniku Francu grofu Coroniniju, se je podelil red železne krone prvega razreda.

Dr. Ebenhoch o političnem položaju. Pri volilnem shodu v Haslachu je govoril dr. Ebenhoch o sedanjem političnem položaju ter kritizoval posamezne stranke. Najpreje je omenjal Poljakov in konservativcev, ter dejal, da bodo imeli ti tudi v bodočnosti največ vpliva. Poljaki in konservativci so naravni in zgodovinski zavezniki in se protivijo vsaki centralistični, nemško-liberalni in cerkvi sovražni politiki. Poljaki so ona stranka, katera se v meročajnih krogih zelo čista in spoštuje. Konservativna stranka je že obstala ob času, ko so se zaletavali v Avstriji valovi krutega liberalizma. Toda ta je zmagovalno prodrla skozi liberalizem in nam stem pridobila zaslug, na katere smemo biti vselej ponosni. Tega ne smemo nikdar pozabiti. Konservativna stranka igra v državni zbornici zelo važno ulogo in dogodki zadnjega časa nam pričajo, da je ta vedno nadvladala, akoravno je bilo njeno število veliko manje, kakor njenih nasprotnikov liberalcev. Vzrok liberalnega poraza je njih razdvoj. Jeden del liberalcev se je namreč oklenil nemških nacionalcev in hoče hoditi pot radikalizma; na čelu teh nezadovoljnejšev koraka značajni dr. Menger. Drugi del pa ljubi neko gotovo zmernost, in te vodi dvorni svetnik Beer; tretji del pa je postal popolnoma miren in se večjidel ne udeležuje nobene debate. Mladočehi imajo precejšno število odličnih mož; toda te je radikalizem tako daleč dovedel, da sedaj ne morejo tako naglo spremeniti svojega stališča. Nemški nacionalci so Mladočehi na levici. V verskem oziru so še trdovratnejši kakor liberalci; njih narodne zahteve bi veliko škodile jedinstvi Avstrije. Gospodarski program so si izposodili od konservativcev. Poleg tega, da so v manjšini, so posebno v zbornici brezobzirni in intolerantni. Stem se pa tudi prestrašili jeden del liberalcev, da so jih zapustili. Krščanski socialisti, katerih zmage nad nemškimi liberalci vsi dobro poznamo, si utrjujejo stališče v dunajskem mestu in okolici. Nadejati se je, da med njimi prevladajo zmerni možje, s katerimi bo skupno delovanje konservativcev omogočeno.

Banffy potrebuje zopet novih močij. Radi tega mora dobiti novih magnatov, kar pa Banffyju ne bo težko. Poroča se namreč, da bo že pričetkom avgusta imenovanih nekaj novih članov v gospodsko zbornico. Magnatska čast bo baje podeljena Inkey-u, Stanhoransky-ju, židu Semmel-u in Harkany-ju. Na ta način bo dobila liberalna

stranka v gospodski zbornici 16 glasov. Potem ne bode Banffyju težko prodirati s svojim liberalizmom, ker mu bode vselej zagotovljena večina.

Vollte v francoski generalni svet so dobro izpale za republikance v dveh ozirih. Na jedni strani so si pridobili blizu sto sedežev in na drugi so provzročili socializmom hud udarec. Socializem jim je zelo pretil, posebno pod vodstvom neustrahšenih in nadarjenih vodij, kakor so Jaurés, Millerand in dr. Ta nevarnost pa je bila v soboto odstranjena, kajti nasproti 1013 republikancem imajo socialisti le kakih dvanajst sedežev. Republikanci se neizmerno veselje te slavne zmage, toda vprašanje nastaja, bode jim le mogoče tudi nadalje ohraniti tako stališče.

Zavarovanje proti nezgodam v Italiji. Kakor poroča „Rivista Internazionale“, bode predložila italijanska vlada v kratkem zbornici načrt zakona glede zavarovanja proti nezgodam. Vsled tega zakona bi bili dolžni vsi zasebni podjetniki, kakor tudi država, dežele in občine, v kolikor spadajo mej podjetnike, da zavarujejo vse svoje delavce v rudokopih, kamenolomih in tudi pri vseh drugih javnih delih proti nezgodam. Dalje se morajo zavarovati vsi obrti, ki imajo več nego pet delavcev in vporabljajo stroje. Pod zavarovalni zakon spadajo dalje vsi delavci pri železnicah, na ladijah in pri vodovodnih napravah, koder je nad pet delavcev. Zavarovati se morajo vsi delavci, katerih dnevna plača ne presega 2 gld. 40 kr. Zavarovalnino mora plačati podjetnik sam. Vlada je konečno zaukazala profesorju Coglioliju, da izdela zakon o pravnih predpisih za delavske pogodbe.

Demonstracija v Bruselju. Včeraj se je vršila velikanska demonstracija proti novemu šolskemu zakonu. Okolu 80.000 oseb se je vdeležilo tega izgrede. Na čelu sprevedu so korakali liberalni in socialistični poslanci in senatorji. Neštivilne tablice z vsakovrstnimi napisi proti vladnim organom so se videle v sprevedu. Na vozu, katerega so vlekli štirje konji, je bila velikanska soha, ki je predstavljala ustavo. Pri spomeniku, ki je postavljen onim v letu 1830 padlim mučenikom, so položili poslanci velik lovorjev venec. Radikalec Janson je v svojem nagovoru povdarjal, da se belgijski narod nikdar ne bo dal podjarmiti cerkvi. Poznejši rodovi ne bodo mogli reči, da je postala Belgija vazalska država vaticanova. Pred mestno hišo so govorili Anseele, Jaoson in Vandervelde ter ostro napadali vlado in njene pristaše. Navzroča množica je govore odobravala. Morda bi bili še dalje časa rojili ter mlatili prazno slamo, da jih ni razpršila velika ploha ter jim skazila veselje.

Dogodki v vzhodni Aziji. Brzjavno se poroča iz Vladivostoka, da se pripravljajo na Japonskem prav resno na novo vojsko. Vojsna na suhem in mornarica sta že toliko močni, da se ne ustrašita vsakega sovražnika. Pred kratkem sta dospela dva nova parnika in kmalu dobe Japonci še dve ladiji z Angleškega, katerih vsaka ima 12.000 ton. Ves Japan je na nogah in komaj čakajo bojaželjni vojaki, da se spoprimejo s sovražnikom. Akoravno razsaja na Formozu huda kolera, se vendar upirajo vstati na vso moč; podpira jih pa podkraljica južnega Kitaja z orožjem in strelivom.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe dne 18. julija t. l.

(Dalje.)

Podružnica Planinska predlaga, da bi kmetijska družba kupovala tudi telice ter jih oddajala živinorejcem proti polovični ceni.

Tajnik Pirc izjavi, da družba nima potrebnih sredstev, da bi kupovala tudi telice. Zboljšanje živinoreje se poprej doseže z dobrimi biki, ki lahko otelete na leto 80—100 krav, kakor s kravami, ki k večem po osem telet naredé. Predlog naj se torej odkloni. Obvelja.

Podružnica Bohinjska Bistrica predlaga: Živino zdravnik naj bi prihajal iz Radovljice redno vsak mesec jedenkrat v Bohinj. Zastopnik podružnice, župnik Ažman, zagovarja ta predlog z ozirom na številno živino v Bohinjski dolini in z ozirom na oddaljenost Bohinja od Radovljice.

Učitelj Pogačnik želi, da bi se živinozdravnik nastanil v kraju, kjer je središče živinoreje.

Zastopnik Poljanske doline želi, da bi tudi v Poljane prihajal živinozdravnik iz Kranja vsaki mesec jedenkrat.

Tajnik Pirc ugovarja nasvetu Pogačnikovemu. Okrajni živinozdravnik ima s sanitarnimi razmerami

toliko opravila, da mora biti na sedežu okrajnega glavarstva. Ako hoče ljudem ustreči, mora dostikrat hoditi zdraviti živino izvan uradnih ur. Večje občine naj bi si skušale dobiti lastnega živinozdravnika zlasti, ker je deželni zbor dovolil znatne podpore tistim živinozdravnikom, ki bi se nastanili izven sedeža okrajnih glavarstev. Sicer pa priporoča predlog podružnice Bohinjsko Bistriške. Vsprejeto.

Podružnica Črnomaljska predlaga: L. 1895 naj se priredi premovanje govedi v Črnomlju.

Poročevalec tajnik Pirc stavi nasvet: Pri razdelitvi krajev za premovanje naj se ozira glavni odbor na željo Črnomaljske podružnice. Vsprejeto.

Podružnica Novomeška predlaga: Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe naj se ozira pri razdelitvi plemenskih ovnov na Dolenjsko. Vsprejeto.

Podružnica Lesce predlaga, naj bi kmetijska družba zopet začela vpeljovati ovne ukviškega plemena, ker taki v Lescah najbolj ugajajo.

Tajnik Pirc nima nič proti temu predlogu, reče le, da pravega razloga nimajo Leščani proti berzmaškemu ovnom, s katerimi se povsod jako pohvalijo. Leščanom menda samo radi tega ne ugaja berzmaško pleme, ker nima onega črnega kroga okrog očí, kakor ukviško pleme. Predlog podružnice Lesce je bil vsprejet.

Novomeška podružnica predlaga: Kmetijska družba naj kupi pet berkširskih čistokrvnih mrjaščekov in naj jih brezplačno odda v Šentjarnejsko okolico za poskušnjo in sicer takim gospodarjem, ki so vneti za umno prašičjo rejo. Predlog utemeljuje predsednik novomeške podružnice Rohrman. Jorkširci so za Kranjsko premečki in tudi malovredni za pašo. Mladiči pogostokrat bolehalo. Berkširsko pleme je sicer tudi na Angleškem doma, toda iz bolj mrzlih krajev. Berkširsko pleme je utrjeno, se lahko pase. Praseta se hitro razvijajo. Na Angleškem to pleme vedno bolj spodriva Jorkširce. Tudi na Štajerskem so jih že vpeljali ter se prav pohvalijo z njimi. Naj bi se torej tudi pri nas poskušalo s tem plemenom.

Grof Barbo ni sicer proti berkširskemu plemenu, vendar mora zagovarjati jorkširsko pleme, katero redi že mnogo let. Skušnja ga uči, da to pleme ni mehkužno. Tudi na prostem prav dobro vspeva. Najboljše priporočilo za to pleme je pa to, da ljudje silno radi kupujejo prešičke tega plemena. Ko bi tudi imel 200 prešičkov, bi jih lahko oddal.

Zastopniku Novomeške podružnice Rohrmanu se ne zdi čudno, ako se grof Barbo poteguje za jorkširsko pleme, ker je za prešičke liferant kmetijske družbe. Pri grofu Barbu lahko vspevajo jorkširci, ker ima izvrstne, po angleškem načinu narejene hleve, kateri se lahko kurijo. Priprosti kmetje nimajo taci hlevov.

Grof Barbo odločno zavrača misel, kakor da bi iz dobičkarije priporočal jorkširsko pleme. Res, da oddaja prašičke tega plemena kmetijski družbi, toda ravno tako bi lahko redil berkširce in jih družbi oddajal, ko bi bili res tako izvrstni. Prešičkov ne vzgaja mehkužno. Hlevi so bili v letošnji hudi zimi samo dvakrat zakurjeni. Letos je v hlevih večkrat gnoj zmrznil in vender niso prešiči oboleli.

Poročevalec tajnik Pirc se strinja z grofom Barbo-tom. Jorkširci so dobri in jako priljubljeni. Berkširci se nikjer ne hvalijo, ker ostanejo majhni. Kmetovalec gleda le na to, koliko da prasič tehta, kedar ga proda. Kaj bi mu pomagalo še tako izvrstno pleme, ki bi pa majhno ostalo? Glavni odbor ne more predlagati, da bi se 5 merjaščekov zastonj razdelilo. Pač pa je za to, da jih družba kupi in da za polovično ceno. Glede prešičje reje se Dolenjci ne morejo pritoževati, da jih kmetijska družba prezira. Od podpore za prešičjo rejo pride $\frac{9}{10}$ na Dolenjsko.

Rohrman povdarja, da bi to ne bila nikaka podpora kmetovalcem, ako bi se 5 merjaščekov zastonj razdelilo, ampak le nekaka poskušnja kmetijske družbe. Glavni odbor mora še hvaležen biti, ako se dobe kmetovalci, ki bi jih hoteli prevzeti. Sprejme se predlog odbora, da družba kupi 5 merjaščekov berkširskega plemena in jih odda kmetovalcem v šentjarnejski okolici za polovično ceno.

Podružnica novomeška predlaga: Po dolenjskih občinah naj bi bilo potno predavanje o obdelovanju in gnojenju travnikov in o pridelovanju krme po njivah. Obvelja.

Podružnica črnomaljska predlaga: Glavni odbor naj deluje na to, da bodo dobivali viniški ameriške trte po nizki ceni ali pa celo zastonj. Obvelja. Podružnica črnomaljska predlaga: Da se bodo povsod novi vinogradi umno napravljali, naj se uastavijo

okrajni nadzorniki, ki bodo nadzorovali zasajenje vinogradov.

Novomeška podružnica predlaga: Glavni odbor naj se obrne s prošnjo na vlado, da bi se zlažala oddaja živinske soli. Obvelja. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 31. julija.

(Družba sv. Mohorja.) I. Letošnje družbine knjige so do malega končane, le tiskanje zadnjih dveh in vezanje bo še nekaj časa trpelo. Iz imenika vidimo, da šteje družba sv. Mohorja letos 72.097 udov, torej se je njih število povišalo za 6145 proti lanskemu letu. Posamezne škofije izkazujejo to-le število: 1.) Goriška 7244, 2.) Krška 5562, 3.) Lavantinska 23.976, 4.) Ljubljanska 29.066, 5.) Tržaška 3423, 6.) Sekovska 430, 7.) Somboteljska 312, 8.) Zagrebška 543, 9.) Senjska 193, 10.) Poreška 110, 11.) Videmska 157, 12.) Razni kraji 309, 13.) Amerika 555, 14.) Afrika 207 udov. — Družbi nov pridobljen kraj je Afrika, kjer ji je goreč frančiškanski duhovnik v Aleksandriji, ki oskrbuje dušno pastirstvo med tamošnjimi Slovenci, že prvo leto nad 200 udov pridobil. Slava in zahvala njemu in udom! To je pač dokaz, da je vera tudi narodnosti najboljša oskrbovalka. II. Za razpisana darila je tekmovalo okrog 40 spisov, a večinoma so jih poslali za pisateljevanje nezreli pisalci, deloma tudi prepisalci že tiskanih stvarij; nekteri pa tudi taki, ki se še le vadijo v pisateljevanju in smo jih že svarili, da naj ne pošiljajo, dokler se popolnoma ne izurijo. Ni čuda torej, da je izmed poslanih spisov jih odbor mogel le šest vsprejeti, nagraditi z darilom pa nobenega.

(Naklada na pivo.) Z Dunaja se nam brzjavno poroča: Presvetli cesar je potrdil načrt zakona o samostojni deželni nakladi na pivo, ki ga je sklenil deželni zbor kranjski v X. seji dne 5. februarja 1895. Po tem zakonu bode dežela pobirala v Ljubljani po 70 kr. naklade od hektolitra piva, po deželi izven Ljubljane po 1 gld.

(Deželni zbor kranjski) je imel danes popoldne ob 3. uri IV. sejo; na dnevnem redu je bil razlastitveni zakon za Ljubljano, poročilo o loterijskem posojilu za ljubljansko mesto in poročilo o zgradbi lokalne železnice Ljubljana-Vrhnika.

(Sedmina po župniku Janezu Šegi.) V petek dne 2. avgusta je v Podlipi pri Vrhniki sedmina po umrlem župniku Janezu Šegi ob 7. uri.

(Iz Metlike) 30. julija: V sredi pasjih dnij smo, gospod vrednik, in hudo nas pali solnce tu doli v Belokrajini. Če bo še dolgo časa tako trpelo, se nam utegne kaj tacega zgoditi, kakor zamorcu za časa Faetonta. No, saj to bi nam ne škodilo posebno, ko je pri nas itak že vse črno. Da se vam pa ne bo čudno zdelo, kako bi moglo biti v Belokrajini vse črno, naj vam povem, da mislim črno v pomenu žalostno. Predno Vaš dopisnik sklene „črne bukve kmetskega stanu“, bi mu jaz svetoval, da pride še k nam nekoliko pogledat. Ko bo o nas poročal, bo dal morda spisu naslov: „Najbolj črne bukve kmetskega stanu“. V kratkem bo prodano posestvo nekemu kmetu, katerega dolg je znašal 200 gld. Sedaj je isti dolg narasel nad 2000 reci dva tisoč goldinarjev. Cloveka je kar groza, ko vidi, kako je vse do vratu v dolgovih, pa niti obresti ni s čim plačati, ko je trtje vsahnilo. Zato pa ni čudno, da možje kar trumoma zapuščajo svojo domovino in odbajajo v Ameriko. Nedavno je nekdo pisal od tam, da se sedaj v Ameriki zopet cedi mleko in med. Reveži nečejo verjeti, da pomeni Amerika moralni in materijalni pogin našega ljudstva. Ubogi kmet, za te se nihče ne zmeni! Niti tega ne dobiš, kar po pravici zahtevaš. Koliko so se trudili naši kmetje, da bi se jim zboljšale okrajne ceste, za katere vsako leto plačujejo doklade. Ali zastonj! Večinoma je ostalo vse pri starem. Kmet plačaj, molči in trpi! — V Metliki smo nekaj časa vživali popolen mir. Metla in cunja ste stopile v začasni pokoj. Toda zopet se zbirajo za metliškem obzorju sivi oblaki in utegne priti do nevihte. Bliža se namreč čas občinskih volitev, in boj je neizogiben: zakaj dva bi rada županova. No, naj bo naš prihodnji župan že Peter ali Pavel, samo to želimo, da bi bil v resnici župan in ne samo po imeu. Upamo tudi, da bo novi župan skrbel za to, da bo na sredi mesta jeden nabiralnik za pisma. Sedaj moramo vsako malenkost nositi na pošto, ki je čisto na kraju mesta. Tudi to upam, da ne bode pustil, da bi se nedelja spreminjala v

tržni dan. — Toda za danes zadosti. Če bo treba, bo prihodnjic zopet metla nastopila svojo službo. Vendar mislim, da se bo sedaj brez nje prebilo. Z Bogom!

(Župnikom v Šmartnem pri Kranju) je imenovan č. g. dekan grajski, Josip Razboršek.

(Iz Celovca) dne 30. julija: V knezoškofijsko dijaško semenišče „Marianum“ je na novo vsprejetih 32 gojencev; vseh vkup je 156. — Dopolnilna volitev za po smrti dr. Jobsta v Brežah izpraznjeno mesto dež. poslanca mest in trgov Brež, Strassburg, Stari dvor in Hüttenberg bo dne 28. avgusta t. l. — Velike vojaške (karne) vaje bodo mej Celovcem in Velikovcem od 7. do 13. septembra t. l. Zbralo se bo še več vojakov, kakor k vsjam l. 1885, h katerim je bil prišel tudi cesar. — Tukajšnji „Komunalverein“ bo napravil shod, na katerem se bo moral posl. Rainer opravičevati, zakaj pri tretjem branju budgeta ni bil navzoč, ter ni glasoval tako proti Celju. — Od dne 19. do 27. julija ni v Celovcu nihče umrl. — Rahel potres so čutili po noči od 23. na 24. julija v Trefenu.

(V Krškem) je 28. t. m. umrl ondotni okrajni zdravnik, dr. Jos. Kersnik v 41. letu svoje starosti. Truplo rajnega so prepeljali v rodbinsko rakev na Brdo. N. v m. p. — V Leskovcu pri sv. Ani bil je 26. semenj. Živine so precej prigurali, ali bila ji je jako nizka cena, ker ljudje ne bodo nič slame pridelali. Pogrešala se je nekdanja živahna barantija in kupčija.

(Iz Šent-Vida nad Ljubljano) se nam poroča: Včeraj zjutraj ob 8. uri je strela vdarila skozi dimnik v hišo Martina Lampiča, mizarja na Brodu št. 16. Pub je ženo iz veže pahnul na prosto, fanta pa pritisnil k steni; v veliko srečo se ni nikomur zgodilo nič hudega. Strela je ravno po potresu poškodovani, sedaj prezidani dimnik, preklala od vrha do tal, v veži in sobi napravila več prask ter razbila steklo v oknih.

(Družba sv. Cirila in Metoda za Istro) je obhajala dne 25. julija v Opatiji svoj redni občni zbor. Skupščini je predsedoval društveni načelnik dr. Dinko Vitezić. Poročilo je obsegalo delovanje društva v drugi poslovni dobi. Denarja so v tem času nabrali za družbo 9216 gld. 50 kr., razdali pa 7528 gld. 42 kr. Podružnic je dosedaj osnovanih 24, in sicer 19 moških in 5 ženskih. Med dobrotniki omenja predsednik klub stranke prava v Zagrebu, ki je družbi izročil 3746 gld. 37 kr. kot imovino namenjeno za prenos Zrinsko-Frankopanskih ostankov, in gospe Pavle Neireitlerjeve, ki se je zavezala, da vsako leto, dokler bo živela, podari družbi 50 gld. — Izmed umrlih društvenikov se predsednik posebe spominja pokojnega odbornika Ante Dukića in gdč. Marije Jelušičeve, ki je marljivo sodelovala pri snovanju ženske podružnice v Kastvu. — Iz posnetka je razvideti, da družba sv. Cirila za Istro prav krepko deluje. Želeti ji je jeduakega blagoslova tudi v bodoče, ker ima v Istri taka šolska družba še silno veliko dela, ako hoče zadostovati le najsilnejšim potrebam hrvatske in slovenske ondotne mladine.

(Iz Radeč), 30. julija. Truplo v noči z 2. t. m. v sevniški fari ob Savi umorjenega moža so dne 15. t. m. na sevniškem pokopališču izkopali, da bi dognali njegovo identiteto. Pa kako naj bi ga kdo spoznal zdaj, ko je že skoraj 14 dni bil zakopan, če ga že takoj po zločinu nihče ni. Čulo se je, da je bil nesrečnež, ki je imel kakih 40 let, baje delavec iz Pilštajna, ki je šel v Hrastnik ogledovat oziroma kupovat kmetsko kajžo in imel pri sebi blizu 500 gld. A gotovosti menda ni nobene. Zločinci so mu pobrali vse, kar je imel. Do zdaj so zaprli dva sumljiva kmečka fanta iz sevniške fare. Eden izmed nju je imel srajco zelo pokrvavljeno. — V našo farno so se pritepli pred par dnevi trije nevarni postopači, ki so se potem klatili po bližnjih hribih in ljudi nadlegovali oziroma napadali. Zdaj so jo že popihali pred orožniki. Sploh moramo tu omeniti, da nas takozvani „vandrovci“ ali bolje: potepuhi zelo pogostoma obiskujejo in predrzno nadlegujejo. Ptujcem je pri nas le na razobešenih tablah (na katerih se pa črke že komaj poznajo) prepovedano beračiti, v resnici pa menda ne. Dobro to vedoč ti vstopi tak potepuh, ki ni družega potreben in vreden, kakor da bi ga spravili v prisilno delavnico, s tako neustrašenostjo v sobo, kakor bi bil on gospodar v njej. Da bi te takoj preslepil, hitro izvleče iz žepa kake ponarejene listine in te sili iz njih se prepričati o njegovi osebi. Da tega ne boš storil, dobro ve, ker so one „šrifte“ tako zašepahane, da se ti gnjusi jih v roko vzeti. Potem te začne moledovati

za denar (marsikteri kar pové koliko) in če mu daš recimo 2—3 kr., zaničljivo pogleda dar in potem še tebe, kakor bi te hotel z očmi predreti. Nato se prične še moledovanje za staro obleko, perilo in čevlje. Seveda to se lahko proda in potem je takoj kaka krona za „beraško korajžo“. In kar je res čudno: vsak ti pride iz „špitalske“ ali pa iz Sarajeva. „Tolminska bližnica“ je seveda njihova pot. So pa tudi še druge vrste potepuhi, namreč taki, ki se vsake kvatre ali še pogosteje redno prikazujejo. In vsi ti so večinoma krepki in čvrsti. Če jim očitaš lenobo in jim naročiš, naj si vendar poiščejo dela, kterega je obilo, zlasti zdaj po potresu, ti takoj najdejo kak lažnjiv izgovor. Delo jim pač ne diši. Čemu bi pa tudi delal, si misli tak potepuh, vsaj brez dela dobro živim; ljudje še vedno dajo, če ne radi, pa vendar zato, da se me vsaj odkrižajo. Pa tako nadlegovanje ljudi po potepuhih bi se že dalo zabraniti, če bi le poklicani organi takim ptičkom energično na prste stopali. Ker se jim pa nikdar nič žalega ne zgodi, imajo pogum, ki raste tem bolj, čem dalje izvršujejo svoj „profesijon“. — Naš trg je odkupil Svibencem 3 sejme; zdaj jih bomo imeli na leto toraj 9. — Mizar Rižnar padel je raz strešni oder, kateri je postavljaj, in se je pri tem nekoliko potolkel. — Tukajšnja šola se je končala danes dne 30. t. m. Jutri je pa okrajna učiteljska konferenca v Krškem.

(Požar.) 20. t. m. je vpepelil požar leseno hišo Josipa Zakrajška v Podstrmem. Škode ima 600 gld., ker mu je pogorela tudi vsa hišna oprava. Zavarovan je bil samo za 300 gld. — 22. t. m. pa je pogorela hiša in gospodarsko poslopje posestnika in občinskega predstojnika v Veliki vasi, Ivana Lovšeta. Zgorela mu je tudi vsa krma. Škoda se ceni na 1400 gld., zavarovan pa je bil le za 600 gld. Zažgali so otroci.

(Občinske volitve.) V Depali vasi je bil 14. t. m. izvoljen županom Ivan Dimc; svetovalca sta pa Franc Cajhen in Ivan Skarlep, vsi z Depale vasi. — V Gribljah je županom izvoljen posestnik Nikolaj Požek, svetovalcem pa posestnika Ivan Dragoš in Matija Stravs.

(Zastrupil se je z gobami) 23. t. m. 63 letni posestnik Franc Kleindienst iz Predtrga pri Radovljici. Dva dni popreje si je nabral gob v občinskem gozdu ter je imel potem za večerjo. Takoj drugo jutro je občutil velike bolečine in poklican zdravnik mu ni mogel več pomagati. Moral je umreti, ker je jedel strupene gobe. — Pozor pri nabiranju gob!

(Dvojni samomor.) V Trstu sta se predčerašnjem usmrtila odvetnik Benigher in njegova soproga na ta način, da sta si vdihala ogljenikov sopar. Revščina in skrb sta baje vzrok tega samomora. Omenjena sta živela poprej v dobrih razmerah.

(Polijska kronika.) Od 29. do 30. t. m. v jutro aretovala je mestna policija 6 oseb: 4 zaradi pijanosti in 2 zaradi tatvine. Na brzojavni poziv graške policije prišlo je tukajšnje redarstvo 29. t. m. zvečer na kolodvoru z mešanim vlakom došlo Uršulo Pus iz Dolenjevasi pri Mirni Peči doma, ker je nekemu Francetu Jarcu v Gradci ukrala 20 gold. denarja, potem pa pobegnila. Izročila se je tukajšnjemu c. kr. za mesto deleg. okrajnemu sodišču. — Miha Vojska, ljubljanski postopač, pristojen v Dob, bil je 29. t. m. aretovan, ker je ob 10. uri zvečer tega dne prišel v stanovanje Ivane Ponikvar na Dunajski cesti, se „predstavil“ imenovani in Mariji Povalaj, kot „detektiv“ mestne policije in pričel preiskavati imenovano stanovanje, rekoč, „da je notri skrit nek možki“. Mej tem ko je pričel Vojska svoj posel po omari in postelji, šla je iskat Marija Povalaj na ulico redarja, ki je Miho Vojsko aretoval. Imenovani izročil se je zatem c. kr. deželnemu sodišču.

Darila ljubljanskemu pomožnemu odboru za Ljubljano in okolico.

XXXIV. izkaz.

A. Seeger 20 lir = 9 gld. 60 kr., Cecilija Haar v Trstu 5 gld., obec Zeleznice, okres Jičinsky v Čechách 10 gld., čisti donesek koncerta na Bledu, po grofinji Aichelburg na Bledu 200 gld. „Schneeball“ po grofu Ivanu Gallina 4 gld. 20 kr., hrvatsko pevsko društvo „Graničar“ v Novi-Gradiški 190 gld. 21 kr., zbirka župnije Saewalchen ob atterškem jezeru 10 gld. 50 kr., hranilnica v Wildonau 50 gld., občinski urad v Hainburgu 50 gld., Martin Goršič v Šopronju 10 gld., W. K. po Feliksu Urbancu tukaj 20 gld., Ehrlich & Pousen v Trstu 50 kr., c. kr. avstr. glavni konzul, tajni svetnik pl. Hansemann v Berlinu 300

mark = 178 gld. 20 kr., ravnateljstvo diskontne družbe v Berlinu 1000 mark = 594 gld., občinsko predstojništvo v Engelswaldu 20 gld., zbirka Jak. Heukenhafa v Heidelbergu 20 mark = 11 gld. 88 kr., odpravništvo „Konstanzer Nachrichten“ 10-10 mark = 6 gld., skupaj 1370 gld. 9 kr. z že izkazano svoto 67.756 gld. 98 kr., skupna svota 69.127 gld. 7 kr.

Izkaz milih darov,

poslanih knezoškofijstvu ljubljanskemu o priliki potresa za ponesrečence v prosto razpolago.

Kapelan Alojzij Rudolf v Trnovem nabral med prijatelji 100 kron; župni urad pri Sv. Miklavžu nad Laškim 20 kron; župnija Šmartin pri Litiji 60 kron; vikarijat Podgrad v Istri 79 kr. 56 bel.; St. Peter pri Novem Mestu 18 kron 10 bel.; Mirna Peč 20 kron.

Društva.

(Vabilo k CIII. odborovi seji) „Slovenske Maticе“, v ponedeljek dne 5. avgusta t. l. ob 5. uri popoldne v mestni dvorani. — Dnevni red: 1. Naznanila predsedništva. 2. Odobrenje zapisnikov o CI. in CII. odborovi seji. 3. Poročilo gospodarskega odseka o hišnih poškodbah in popravah. 4. Poročilo književnega odseka o letošnjih društvenih knjigah. 5. Poročilo tajnikovo. 6. Posamezni nasveti.

(Podružnica „Pivka“ sv. Cirila in Metoda) vabi vse društvenike na občni zbor, kateri bo dne 4. avgusta t. l. v prostorih tukajšnje šole, ob 5. uri popoldne.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kotmaroves in okolico) napravi v nedeljo dne 11. avgusta 1895, ob 3. uri popoldne v Knabrovej gostilni v Velinjivsi svoj zbor po sledečem dnevnem redu: 1. Pozdrav predsednika; 2. slučajni govori in nasveti; 3. sprejem in vpisovanje udov. — Po zborovanju: Petje in prosta zabava.

(Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Korškem) napravi v nedeljo dne 4. avgusta t. l. javen shod pri Moriju na Ojstrici na Spodnjim Dravogradom. Začetek ob 2. uri popoldne. Vspored: 1. Pozdrav. 2. Govor o namenu društva. 3. Govor o političnem položaju, o šoli in volitvah. 4. Govor o gospodarskih stvaréh. 5. Razni govori in nasveti. — Po zborovanju bo prosta zabava.

(Vabilo k občnemu zboru moške St. Jakobske-Trnovske podružnice sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) dne 4. avgusta v rokodelskem domu, Poljske ulice, ob 6. uri zvečer. — Dnevni red: 1. Nagovor prvomestnika. 2. Poročilo zapisnikarja. 3. Poročilo blagajnika. 4. Posamezni nasveti. Odbor.

Telegrami.

Dunaj, 31. julija. Ker liberalci ne upajo mej obrtnike pri agitaciji s svojo barvo na dan, snujejo zvezo svobodomiselnih obrtnikov, o katere člani pravijo, da ne spadajo k nobeni politični stranki na Dunaju, ter da hočejo samo varovati obrtne koristi kot nekaka srednja stranka v mestnem zboru. Listi poročajo, da bo ta zveza obrtnikov postavila v vseh okrajih svoje kandidate. Antisemiti opozarjajo svoje somišljenike na to najnovjše spletkarstvo liberalne stranke.

Dunaj, 31. julija. „Wiener Zeitung“ naznanja, da se je podelilo bivšemu finančnemu ministru, dr. Plenerju, mesto predsednika pri skupnem računskem dvoru.

Dunaj, 30. julija. Danes so se podali štrajkujoči mizarški pomočniki v delavnice ter silili svoje tovariše, da ostavijo delo. Nekaj nemirnežev so zaprli.

Francove kopeli, 30. julija. Veliki knez Sergij Aleksandrovič se je prišel sem zdraviti s svojo soprogo.

Praga, 30. julija. Včeraj bi se imela vršiti volitev župana v Kralj. Vinogradih. Ker se je pa niso udeležili staročeski odborniki, se ni mogla izvršiti.

Budimpešta, 30. julija. Ministerski predsednik baron Banffy se je podal danes na Dunaj.

Sredec, 30. julija. Vodja preiskovalne komisije v zadevi Stambulovega umora je izjavil, da je poleg Georgieva, ki je že pod varstvom, zelo sumljiv tudi Halev, ki se pa sedaj skriva v Sredecu. Poleg teh so včeraj prišli nekega družega, ki se je tudi udeležil napada.

Pariz, 31. julija. „Figaro“ poroča, da bodo bolgarskega prestolonaslednika Borisa kmalu krstili po pravoslavnem obredu. Tako neki zahteva ruski car, ki bo krstni boter Borisov. Drugi listi zanikujejo to novico.

Rim, 30. julija. Senat se je posvetoval danes o proračunu za mornarico ter ga potem vsprejel.

Rim, 30. julija. Zbornica je danes dovršila posvetovanje o proračunu zunanjega ministerstva.

Rim, 31. julija. Radikalni listi so raztrosili novico, da so se kardinali posvetovali ali bi ne kazalo papežu zapustiti Rima kot odgovor na slovesnost 20. septembra, ko se bo proslavljala 25letnica, odkar je bil Rim vzet papežu ter da sta Ruska in Francoska s tem korakom zadovoljni. Vatikanski listi naznanjajo, da so vse take novice popolno izmišljene.

Ferrara, 30. julija. Opoludne so čutili v Comacchio dva lahka sunka, ki sta vzbudila mej ljudstvom veliko vznemirjenje. Nekaj dimnikov je popadalo raz streh.

Florenca, 30. julija. Danes se je čutil v mestu in okolici srednje močen sunek. Prebivalci so vznemirjeni.

Berolin, 30. julija. Bolgarska dijaka Ivanov in Raynov, ki sta bila pred kratkem prijeta radi razžaljenja veličanstva, sta se danes zagovarjala pred sodiščem. Zagovornik Ivanova je predlagal, da se obravnava preloži, ker mu manjka razlogov.

Umrli so:

V hiralnici:

30. julija. Marija Petkovšek, dekla, 51 let, paralysis et apoplexia cerebri.

V otroški bolnišnici:

31. julija. Franciška Petač, delavčeva hči, 10 mesecev, črevesni katar.

Tujci.

29. julija.

Pri **Stonu**: Porenta iz Stopič. — Ditrich iz Postojne. — Makowetz, Kern iz Trsta. — Strelitz iz Hamburg-a. — Jan iz Doline. — Budiselič s Fužin.

Pri **Maliču**: Schwegel, Födransberg, Geiringer, Schmolz, Steger in Elbogen z Dunaja. — Wittenbach iz Gradca. — Schimmer iz Prage. — Rhode iz Berolina. — Globočnik iz Kranja. — Ran iz Vevč. — Bethonart iz Pariza. — Neuberger iz Lazov. — Mittelbach s Štajerskega.

Pri **Jutnem kotočvoru**: Zuderman iz Maribora. — Barisič iz Zagreba.

Pri **bavarskem dvoru**: Marsens iz Gradca. — Mavrič iz Ustja.

Pri **Lloydu**: Ehrenfest z Dunaja. — Kovač iz Loža. — Kankelj iz Godoviča. — Šotschnig iz Kranja.

Pri **avstrijskem caru**: Alešovec iz Opatije. — Semar iz Idrije.

Tržne cene v Ljubljani

dné 31. julija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	6 50	Špeh povejen, kgr.	64
Rež,	5 30	Surovo maslo,	78
Ječmen,	5 30	Majke, jedno	20
Oves,	7	Mleko, liter	10
Ajda,	5	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	7	Telečje	60
Koruza,	6	Svinjsko	66
Krompir,	3	Kostrunovo	38
Leča, hktl.	10	Piščanec	35
Grah,	10	Golob	18
Fižol,	11	Seno, 100 kgr.	1 60
Maslo, kgr.	94	Slama, 100	1 78
Mast,	66	Drva trda, 4 kub. m.	7 40
Špeh svež,	58	„ mehka, 4 „	5

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
30.	9. zvečer	736.3	20.3	sr. vzsvzh.	del. oblak	
31.	7. zjutraj	737.0	20.3	sl. vzh.	skoro oblak	3 5
	2. popol.	735.3	26.6	sl. vzsvzh.	skoro jasno	

Srednja večerajna temperatura 21.7°, za 1.8° nad normalom.

Eksekutivne dražbe.

Iv. Goršiča v Gradcu posestvo (6950 gl.) dné 5. avg. v Kranjski Gori.

Fr. Stembergerja iz Novega Mesta posestvo (150 gl.) dné 9. avgusta in 13. septembra v Novem Mestu.

Ant. Mlakarja iz Iške Vasi posestvo (1411 gl. 30 kr.) dné 5. avgusta (druga) v Ložu.

Jan. Grudna iz Vel. Lašič zemljišča (2100 gl.) dné 20. avg. in 24. sept. v Vel. Lašičah.

Jan. Široka iz Senožet (radi terjatve 52 gl. 26 kr.) posestvo (2373 gl. 50 kr.) dné 23. septembra in 12. oktobra na Brdu.

Jož. Merterce iz Zabreznice posestvo (3023 gl.) dné 20. sept. in 25. okt. v Radovljici.

Marjete Zabukovec iz Male Vasi nepremičnine (800 gl.) dné 27. avgusta in 1. oktobra v Vel. Lašičah.

Jan. Gregora iz Bele zemljišče (50 gl.) dné 5. avg. in 9. sept. v Kranju.

Katarine Godnov iz Tržiča posestvo (622 gl.) dné 5. avgusta v Kranju.

Ign. Druškoviča v Ljubljani zarubljena premičnina (1 konj, hišna oprava, sodi in vino) dné 12. avg. in 26. avg. v Ljubljani.

**2000 litrov
pristnega borovničarja**

liter po gl. 1.20

prodá 455 2-2

Janko Traun,
Glince pri Ljubljani.

Največja izbera

najboljše kakovosti

sraje za gospode, ovratnikov,

manšet.

Najnovejše raznobarvne kravate, srajce za hribolazce, prof. Jäger-perilo, obujki (Socken), mrežasti telovniki, žepne rute, najraznovrstnejše rokavice itd. 412 9-5 b

po najnižjih cenah

v trgovini z lišpom, modnim blagom in drobnino

K. Recknagel

v Ljubljani, Mestni trg št. 24,
nasproti rotovžu.

Išče se

orgljavaec.

Prednost ima neoženjen rokodelc, n. pr. krojač.

Cerkveno predstojništvo Kolovrat.

Gašpar Vilman,
župnik.

461 3-2

Konjski cvet

(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 gl., 5 steklenic 4 gl.

rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta

cvet, mnogo let po izkušenih živinozdravnikih in od praktičnih poljedelcev priznan kot krepilo, lajša otrplost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucijo (očiščenje) po kakem trudapolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino, za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim uspehom večinoma po hlevih, ako živinče nemore jesti; zboljšuje mleko.

Zametek z rabilnim navodom vred velja 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gl.

priloga in razpošilja na vse strani s prvo pošto

lekarnar 113 24

Ubalđ pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Najvišje pismeno priznanje Nj. c. in kr. Visokosti prejasne gospé prestolonaslednice - vdove

nadvojvodinje Štefanije.

Kapljice za zobe

odlikovane

lekarne Piccoli, pri angelju

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Kapljice kanjene na pavolo in dejane v votel zob takoj olajšajo bolečine. 588 50-38

Stekleničica 20 kr.

Različne rastline, korenine,

lubje in semena kupuje

Adolf Hauptmann v Ljubljani, Sv. Petra cesta 41.

Preselitev.

Vsled potresa porušiti se mora hiša v Špitalskih ulicah št. 7, kjer sem imel doslej prodajalnico, zato sem prisiljen preseliti svojo

trgovino z lesnimi, pletarskimi in sitarskimi izdelki ter zalogo žime in morske trave z današnjim dnem

v barako, postavljeno v šolskem drevoredu

za knezoškofijsko palačo.

Obveščajoč o tej preselitvi prečast. duhovščino in sl. občinstvo, zahvaljujem doseadanje svoje častite naročevalce in odjemnike za častno zaupanje ter naklonjenost, ob enem priporočuj se v obilno novo naročevanje zagotavljajoč najsolidnejšo postrežbo, kajti

„poštenost“

je in bode i v bodoče moje geslo.

Odličnim spoštovanjem

Matko Arko.

456 3-2

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurznem listu zaznamovanih menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

PRIPOROČILNA NAZNANILA

domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Anton Presker

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
 priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke
 V zalogi ima tudi narejene obleke
 za gospode in dečke. — Obleke od 7 gld.
 50 kr. do 24 gld., površnike od 6 gld.
 50 kr. do 22 gld., nepremočljive haveloke
 od 7 gld., 50 kr. do 12 gld., haveloke iz
 veljblodove dlake (Kameelhaar) od 12 gld.
 do 17 gld., mantile in plašče za gospe itd.
 Naročila za izdelovanje oblek po meri
 izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
 Za dobro blago se jamči.

Uradne
 in trgovske
KOVERTE
 s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
 v Ljubljani.

Josip Tomec

usnar in zaloga usnja
 v Ljubljani
 Streliške ulice
 priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu
 trpežno doma strojeno
 usnje za vsakovrstno
 porabo, po nizki ceni.

Laneni firnež

najboljše kakovosti, dobiva se pri
Adolfu Hauptmannu
 tovarna za firnež
 v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
 Ilustrovani ceniki potrebnih za obrtništvo, šolo in za
 dom zastoj in franko.
 Prodaja na debelo in drobno.

Karol Dostal
 tapetnik
 v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31
 se priporoča v najkvalitetnejše izvrševanje
 vseh v svojo stroko spadajočih del, kakor
 medrocev na peresih, žimnic, garnitur itd.
Cene nizke.

Valentin Accetto
 zidarski mojster
 v Ljubljani, Opekarska cesta št. 55
 priporoča se preč. duhovščini in slavnemu
 občinstvu, podjetnikom in društvom v vsa
 v zidarsko stroko spadajoča dela
 bodisi novih stavb, cerkvenih in zasebnih
 poslopij, kakor tudi vsakovrstna popravil-
 ljanja, vzdavanja in postavljanja lončenih
 štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega
 tudi cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni.

Janez Dogan
 mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
 Dunajska cesta v Medjatovi hiši
 priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
 svojo izvršno urejeno
 zalogo divanov, žimnic, omar, stolov,
 postelj itd.
 Cenilniki s podobami so franko na
 razpolago.
 Najnižje cene, izborno blago.

Matija Horvat
 čevljarji mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
 priporoča se preč. duhovščini in slav. občinstvu
 v naročanja raznovrstnega
obuvala
 katera izvršuje cenó, poštno, iz zanesljivoga blaga
 od najpriprosteje do najfinije oblike.

Valentin Šubic
 podobar in pozlatar v Poljanah nad
 Škofjo Loko
 priporoča se preč. duhovščini in cerkvenim
 predstojništvom v izvrševanje vsakovrstnih
podobarskih del
 s zagotovilom poštnega in solidnega dela po možno
 nizki ceni.

JOSIP ŠUBIC
 kipar v Gorenji vasi nad Škofjo Loko
 priporoča se preč. duhovščini in slav.
 občinstvu za izdelovanje
 kipov iz lesa in kamena, novih
 oltarjev iz lesa in marmor-cementa
 v vsakojakem slogu; dalje v prenavljanje
 starih oltarjev in drugih predmetov zago-
 tavljajoč kar najnatačnejšo izvršitev in
 nizko, delu primerno ceno.

J. Kopač,
 svečar v Gorici,
 Voščarna Prodajalnica
 Solkanska cesta 9, Gospodska ulica
 priporoča veleč. duhovščini, cerkv. oskrb-
 ništvom ter sl. občinstvu garantirane, pristne
čebelno-voščene sveče
 kg. po gld. 2-45. Sveče slabejših vrst za
 pogrebe in drugo uporabo prav po nizki
 ceni. V veliki izbiri so tudi voščeni zviti,
 okrašeni in preprosti po najnižji ceni.

Alojzij Zorman
 trgovina z moko
 v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
 priporoča vsakovrstno moko po različni
 ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
 Prodaja na drobno in debelo ter zago-
 tavlja uljudno postrežbo.

Št. 6922.

Razpis.

457 3-2

Na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Novem Mestu, z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom, izpraznjenih je

osem deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1895/96. katero se prične 4. novembra t. l.
 Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari čvrstega zdravja, lepega vedenja in so z dobrim vspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Prednost imajo taki sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in poduk v šoli. obleko pa si morajo sami preskrbovati.

V šolo sprejemajo se tudi:

1. **Plačujoči učenci**, kateri glačujejo po 30 kr. na dan za hrano in stanovanje in pa 20 gld. šolnine na leto, in
 2. **eksternisti**, ki zunaj šole stanujejo in plačujejo le šolnino.
- Lastnoročno pisane slovenske prošnje, ki morajo biti kolekovane s kolekom 50 kr., se imajo

do 20. avgusta 1895

izročiti vodstvu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem Mestu.

Prošnjam priložiti je rojstni list, spričevalo dovršene ljudske ali srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župnijsko spričevalo o lepem vedenju.

Prošnjam za sprejem proti plačilu priložiti je reverz ali obvezno pismo starišev, oziroma varuha zaradi vzdržavanja učenca.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 16. julija 1895.

China Serravallo z železom

od najslovičitejših zdravniških avtoritet, kot: dvorni svetnik profesor dr. Braun, dvorni svetnik prof. dr. Drasche, prof. dr. dvorni svetnik vit. pl. Krafft-Ebing, prof. dr. Monti, prof. dr. vit. Mosetig-Moorhof, prof. dr. Neusser, prof. dr. Schauta, prof. dr. Weinlechner, najboljšo priporočen.

Nepogrešljiv za oslabele in prebolele.

Slast pospešujoče sredstvo utrjuje živce, zboljšuje kri.

Srebrne kolajne:

- XI. medicinski kongres v Rimu 1894.
- IV. farmacijski in kemijski kongres v Napolju 1894.

Zlate kolajne:

- Razstave: Benetke 1894, Kiel 1894, Amsterdam 1894, Berlin 1895.

Nad 300 zdravniških laskavih ocen.

To odlično okrepujoče in oživljajoče sredstvo jako radi uživajo radi prijetnega okusa osobito otroci in ženske.

Debiva se v steklenicah po 1/2 litra à gl. 1-20, in liter à gl. 2-20 v Ljubljani v lekarnah:

M. Mardetschlaeger, pri zlatem orlu, na Prešernovem trgu 2, pri lekarnarjih J. Mayr in Ubald pl. Trnkóczy.

Lekarna SERRAVALLO v Trstu
 en-gros razpošiljalnica in zaloga medicinskih stvari.
 Ustanovljena 1848. 497 (23-1)

Dunajska borza.

Dne 31. julija.		Dne 30. julija.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 90 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	145 " 50 "
Skupni državni dolg v srebru	101 " 05 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161 " 25 "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 50 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 50 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 " 50 "	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 " 95 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	100 " — "	Salmove srečke, 40 gld.	70 " — "
Ogerska zlata renta 4%	123 " 40 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	146 " 50 "	St. Genóis srečke, 40 gld.	72 " 50 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 85 "	Dunavske vranavne srečke 5%	130 " 50 "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	53 " — "
Avstro-ogerske bančne delnice, 800 gld.	1078 " — "	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	109 " — "	Ljubljanske srečke	23 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	404 " 50 "	Posojilo goriškega mesta	112 " — "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	174 " 25 "
London vista	121 " 35 "	4% kranjsko deželno posojilo	99 " 25 "	Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v.	3580 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 " 30 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 90 "	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	558 " — "
20 mark	11 " 86 "	Prijoritne obveznice državne železnice	225 " — "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	111 " 50 "
20 frankov (napoleonador)	9 " 621 "	" " južne železnice 3%	170 " 75 "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	77 " — "
Italijanski bankovci	45 " 95 "	" " južne železnice 5%	131 " 40 "	Montanska družba avstr. plan.	94 " 40 "
C. kr. cekini	5 " 72 "	" " dolenjskih železnice 4%	99 " 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168 " 50 "
				Papirnih rubljev 100	129 " 74 "

Nakup in prodaja
 vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
 Zavarovanje za zgube pri krebanjih, pri izrebanju
 najmanjšega dobitka.
 Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
 Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
 potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
 papirjev in vestni svati za dosego kolikor je mogoče visocega
 obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.